

Margrietstraat 28, 4782 AH Moerdijk, Tel: 0168 416263

Luizen protocol

2012

Inhoud:

1 Inleiding	Blz 1
1.1 Wat is hoofdluis?	Blz 3
1.2 Hoe kun je hoofdluis krijgen?	Blz 3
2.1 Taken van de school en directie.	Blz 4
2.2 Taken van de ouders.	Blz 5
2.3 Taken van de luizenbrigade.	Blz 6
2.4 De taken van de leerkracht	Blz 7
3.1 Hoe weet je of je luizen en/of neten hebt?	Blz 7
3.2 Hoe kun je verspreiding van hoofdluis voorkomen?	Blz 7
3.3 Praktische tips voor de behandeling	Blz 8
4. Standaardprocedure	Blz 8
4.1 Wat te doen bij een melding van hoofdluis.	Blz 10
5. Praktische tips voor het team:	Blz 11
6. Mogelijke middelen	Blz 11
7. Eisen waaraan de controles moeten voldoen.	Blz 12
8. Bijlagen	Blz 13

1 Inleiding

Hoofdluis is vooral een bedreiging voor de omgeving vanwege het besmettingsgevaar. Op plaatsen waar veel mensen bij elkaar komen, kan deze besmetting gemakkelijk van de één naar de ander worden overgebracht. De school is, ongewild, zo'n plaats. Om een hoofdluisepidemie te voorkomen is het gewenst dat de school regels vaststelt, en afspraken maakt met het team en de ouders.

1.1 Wat is hoofdluis?

De hoofdluis behoort tot de groep van insecten die als parasiet op zoogdieren leeft. Luizen leven uitsluitend van het bloed van de gastheer. De luis prikt een minuscuul gaatje in de hoofdhuid en zuigt daaruit bloed op. De hoofdluis komt alleen bij de mens voor en leeft uitsluitend in de haren op de hoofdhuid waaronder soms ook baard, snor en wenkbrauwen.

Een volwassen luis leeft ongeveer 30-50 dagen en legt zo'n 6-8 eieren per dag: dit zijn de neten.

Luizen leggen hun eieren aan de basis van de haren, bij voorkeur op de donkere, warme plaatsen op het hoofd, zoals onder de pony, achter de oren en in de nek. De eieren (neten) komen na 7-9 dagen uit. De nieuwe luizen beginnen dan na 7-9 dagen ook met het leggen van eieren. Het is dus niet verwonderlijk dat het aantal luizen op het hoofd in korte tijd sterk kan toenemen. De neten zijn meestal vuilwit tot geelbruin van kleur, een enkele keer ook zwart. Neten zijn moeilijk los te krijgen. Het verschil met roos is overduidelijk: roos zit altijd los.

1.2 Hoe kun je hoofdluis krijgen?

Er bestaan GEEN middelen die hoofdluis kunnen voorkómen.

Iedereen, jong of oud, kan hoofdluis krijgen. Hoofdluis zoekt bij voorkeur een schoon hoofd, omdat ze een hekel hebben aan vieze haren. Kinderen tot ongeveer 12 jaar hebben de meeste kans hoofdluis op te lopen. Ook volwassenen kunnen hoofdluis krijgen als er een kind in het gezin is met hoofdluis, omdat luizen makkelijk overlopen van hoofd naar hoofd. Luizen kunnen niet springen en niet vliegen. Ze kunnen alleen lopen: van het ene hoofd op het andere hoofd. Kinderen zijn het meest bevattelijk voor hoofdluis. Dit komt doordat zij bij het spelen of stoeien vaak letterlijk de koppen bij elkaar steken. Ook kunnen hoofdluizen zich verspreiden doordat ze op kragen van jassen of in shawls of mutsen zitten. Op de kapstok stappen ze dan gewoon over als de kledingstukken tegen elkaar aan hangen, Luizen houden alleen van mensenbloed. Ze komen dus niet voor bij katten, honden of andere huisdieren.

Gewone lichaamshygiëne is niet van invloed op het krijgen van luizen. Luizen leven van mensenbloed en dat vinden ze ook op een brandschoon en kortgeknipt hoofd. Je kunt hoofdluis niet voorkomen door elke dag je haar te wassen

2.1 Taken van de school en directie.

1. Hoofdluiscontrole laten houden in alle groepen, na iedere schoolvakantie. Deze controle vindt plaats op de maandag in de week na de vakantie door de Luizenbrigade.
2. De directie doet telefonisch melding aan de ouders, indien hoofdluis wordt gevonden bij een leerling.
3. Schriftelijke instructie verstrekken aan de betreffende ouders, over de maatregelen die genomen dienen te worden om hun kind te behandelen.
4. De directie zorgt voor eventuele brieven met instructies die aan de kinderen meegegeven worden.
5. De directie meldt in de Nieuwsflits aan alle ouders/verzorgers na een controle of er luizen zijn gevonden.
6. Extra controles uitvoeren in de volgende gevallen:
  - o als er luis gevonden is tijdens een controle op school.
  - o als er een melding van hoofdluis gedaan wordt door ouders.
7. De data van de controles worden gemeld in de Nieuwsflits en op de Klaverhoek-site.
Bij een vervolgccontrole wordt gecontroleerd in alle groepen .
8. De directie onderhoudt de contacten met:
  - de controlerende ouders: 'de luizenbrigade'- de groepsleerkrachten - de ouders van kinderen waar de hoofdluis meerdere keren terugkomt en de GGD - apotheek.
9. De directie regelt de extra controles.
10. De directie volgt de ontwikkelingen op het gebied van hoofdluisbestrijding.
11. De directie stelt mede de luizenbrigade samen.
12. De directie zorgt voor overleg met de luizenbrigade en evalueert de gemaakte afspraken en het protocol aan het eind van het schooljaar.
13. Indien bij een kind hoofdluis regelmatig voorkomt, neemt de directie contact op met de GGD voor een huisbezoek, na de ouders hierover ingelicht te hebben.
14. Het team op de hoogte houden van bevindingen, ontwikkelingen, getroffen maatregelen, via memo of op de vergadering.

2.2 Taken van de ouders.

1. Gedurende het hele jaar het eigen kind regelmatig controleren op hoofdluis. Deze controle dient uitgevoerd te worden op het voorhoofd, achter de oren en in de nek.
2. Indien er hoofdluis gevonden wordt, dient de ouder dit te melden aan de groepsleerkracht.
3. De ouder gaat direct over tot het nemen van de volgende maatregelen:
  - Behandelen met lotion van de apotheek.
  - Het haar 2x per dag kammen met een speciale luizenkam.
  - De volgende spullen wassen: kleding, beddengoed, jassen, knuffels, haarfrutsels.
  - Het huis goed reinigen en stofzuigen: banken, stoelen, kleden.
  - De behandeling met lotion 1x herhalen volgens de gebruiksaanwijzing.
4. Op de controledagen houden de ouders rekening met de haardracht van hun kind, zodat het luizenteam geen kostbare tijd verliest.

2.4 Taken van de luizenbrigade.

De Klaverhoek stelt een luizenbrigade samen bestaande uit een aantal ouders waarvan één ouder algemeen coördinator is.

Hij/zij is het aanspreekpunt voor alles met betrekking tot de uitvoering van het luizenprotocol en tevens verantwoordelijk voor het laten uitvoeren van de reguliere controles en het in gang zetten van de eventuele extra controles.

De luizenbrigade onderhoudt de contacten met:

- de controlerende ouders: 'de luizenbrigade' en de groepsleerkrachten

1. De luizenbrigade zorgt voor het benodigde materiaal dat nodig is bij de controles:
  - handschoenen - desinfecterend middel
2. De luizenbrigade spreekt met elkaar de extra controles af.
3. De luizenbrigade volgt de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van hoofdluisbestrijding.
4. De luizenbrigade stelt het luizenteam samen.

5. De luizenbrigade zorgt voor overleg onderling en evaluatie van gemaakte afspraken.
6. Het team op de hoogte houden van bevindingen, ontwikkelingen, getroffen maatregelen, via memo of op de vergadering.
7. Aan het eind van het schooljaar zorgt de luizenbrigade voor recente namen van de controlerende luizenbrigade.
8. Na iedere schoolvakantie alle groepen op hoofdluis controleren.
9. Extra controles uitvoeren indien nodig.
10. De directie op de hoogte brengen van de bevindingen tijdens de controles.

2.5 De taken van de leerkracht

1. De groepsleerkracht geeft, indien nodig, de gelegenheid voor het luizenbrigade om de controles uit te voeren.
2. Indien er tussendoor gemeld wordt door een ouder dat een kind hoofdluis heeft, neemt de groepsleerkracht contact op met de directie. Deze vraagt dan aan de luizenbrigade om een extra controle te organiseren.
3. De groepsleerkracht deelt de briefjes uit aan de kinderen, waarop staat dat een kind hoofdluis heeft of het verzoek aan de ouders om zelf te controleren.

3.1 Hoe weet je of je luizen en/of neten hebt?

Als je pas besmet bent met hoofdluis heb je vaak nog niet zo veel last van jeuk. Jeuk is wel altijd een reden om te kijken of er hoofdluizen en neten op het hoofd te zien zijn. Iedereen kan luizen en neten herkennen. Neten zitten vaak tussen de nekharen, onder de voorhoofdsharen of achter de oren. Met enige routine zijn ze goed te ontdekken door iemand die op deze plaatsen de haren nakijkt. Indien de neten verder dan 2 centimeter van de hoofdhuid verwijderd zijn, kan er sprake zijn van een oude besmetting. Dus hoe verder de neten van de hoofdhuid verwijderd zijn hoe langer geleden de besmetting heeft plaatsgevonden.

3.2 Hoe kun je verspreiding van hoofdluis voorkomen?

Bij kinderen met lang haar kan de kans op besmetting met hoofdluis worden verminderd door het haar vast te binden in een staart, vlecht e.d. Bij constatering van hoofdluis bij een kind onmiddellijk de school van het kind, ouder(s)/verzorger(s) van vrienden/vriendinnen en eventuele clubs waarschuwen om verdere besmetting te voorkomen. Eventueel op school en de clubs, jassen, gymkleding e.d. in een plastic tas/luizencape aan de kapstok hangen. Alle borstels en kammen (eventueel haarspeldjes en elastiekjes e.d.) regelmatig schoonmaken en niet aan elkaar uitlenen. Met name in de wintermaanden geldt dat kinderen eigen muts, sjaal e.d. dragen. Indien er geen sprake meer is van hoofdluis is het raadzaam de haren van de kinderen eenmaal per week te blijven controleren om een nieuwe besmetting zo snel mogelijk vast te stellen.

3.3 Praktische tips voor de behandeling

Preventief behandelen met een luizendodende shampoo heeft geen zin. Zorg dat de gehele hoofdhuid goed behandeld wordt; geen plekjes overslaan. Na de behandeling gaan de luizen en neten dood, maar niet altijd meteen. Soms leven de luizen nog even. Ze zijn echter sloom en futloos en gaan na een tijdje wel dood. Resistentie van hoofdluisdodende middelen komt zelden voor. Het is verstandig om de behandeling altijd na één week te herhalen, ook al staat op het flesje/tube dat het eigenlijk niet nodig is. Dit omdat soms nog enkele neten zijn blijven leven.

Er kan ook weer een nieuwe besmetting zijn opgetreden. Heel zelden lijken de luizen niet meer gevoelig voor een bepaald middel. Meestal is echter onjuist gebruik van het hoofdluismiddel of een nieuwe besmetting de oorzaak. Lijkt het toch zo te zijn, gebruik dan een ander middel en vraag advies aan de apotheek of drogist. Behandel niet vaker dan twee keer met een hoofdluismiddel. Als de besmetting dan nog niet over is ga dan over op het dagelijks kammen met een stofkam van het hele gezin. In geval van dik en veel haar, is het gebruik van een luizendodende spray af te raden. Het is met een spray moeilijker om de gehele hoofdhuid goed te behandelen.

4 Standaardprocedure

Bij het begin van ieder nieuw schooljaar worden de volgende (preventieve) stappen ondernomen:

a. Het luizenprotocol staat vermeldt op de site (www.ibsdeklaverhoek.nl) en in de schoolgids (kalender).

b. Nadat er bij een luizencontrole geconstateerd is, dat enkele kinderen luizen hebben, wordt aan elk kind een luizenzak verstrekt om daarin zijn/haar jas te doen en deze zak op te hangen. De zak dient altijd gebruikt te worden. De luizenzakken zijn eigendom van de school. Nadat bij een luizencontrole de school luizenvrij wordt verklaard, worden de luizenzakken schoon gemaakt en opgeborgen.

c. De leerlingen doen tijdens de gymlessen hun kleding in deze luizenzak of een andere plastic zak (zelf mee brengen) .

d.. De controle vindt na iedere vakantie plaats. In de Nieuwsflits staat tijdig wanneer hercontroles controles zijn.

f. De ouders van de luizenbrigade hebben voorlichting gehad en weten op welke manier de controle plaats moet vinden. Deze voorlichting wordt gegeven door de GGD en georganiseerd door de luizenbrigade.

g. In de schoolgids, welke op school aanwezig is, wordt verwezen naar de website waar het protocol te vinden is.

h. Nadat er op een maandag na een vakantie luizen zijn geconstateerd, is er na twee weken weer een controle. Alle kinderen worden gecontroleerd.

i. Mochten de leerlingen , waarbij tijdens de eerste controle luizen geconstateerd zijn, nog steeds luizen hebben geeft de luizenbrigade dat door aan de directie.

j. De directie belt dan de ouders. De betreffende kinderen moeten opgehaald worden door de ouders om behandeld te worden. Nadat door de luizenbrigade is geconstateerd dat de leerling luizenvrij, mag deze leerling weer naar school.

4.1 Wat te doen bij een melding van hoofdluis.

De melding van een besmetting van hoofdluis kan komen van de luizenbrigade (tijdens controle) of van een ouder. In beide gevallen worden de volgende stappen ondernomen:

- Wanneer hoofdluis gemeld wordt door de luizenbrigade aan de directie, dient deze het gehele schoolteam. Het kind dient dan zo snel mogelijk thuis te worden behandeld.
- De directie belt de ouder(s)/verzorger(s) van het kind. Hij/zij adviseert hen dringend om hun kind eerst te behandelen en het daarna weer naar school te laten gaan. Indien de ouders/verzorgers onverhoopt niet bereikbaar zijn, zal in eerste instantie het noodnummer worden gebeld. Het kind dient zo snel mogelijk behandeld te worden met een luizendodend middel om verdere besmetting te voorkomen.
- Het kind kan dus weer op school komen nadat het haar is behandeld met een luizendodend middel. Ouders worden daarnaast verzocht om ook de gezinsleden te controleren en zo nodig te behandelen.
- In de klas wordt een gesprek over hoofdluis gehouden en wordt extra aandacht besteed aan het feit dat er niet geplaagd gaat worden.
- Bij een melding/constatering van hoofdluis komt er een melding in de Nieuwsflits. Bij meerdere meldingen zal de directie dit op de buitendeuren vermelden.
- Na een melding zal de luizenbrigade ervoor zorgen dat binnen 2 weken een algehele controle plaatsvindt
- Er wordt een verkleedverbod afgekondigd. De verkleedspullen dienen gewassen en niet gebruikt te worden tijdens een hoofdluisepidemie. Eventueel de verkleedspullen gedurende 48 uur in een plastic zak opbergen.
- De leerkracht dient direct alle spullen die mogelijk voor verspreiding kunnen zorgen uit de klas te verwijderen en te reinigen/ontsmetten. Ook de luizenzak moet gewassen worden.

De veertiende dag na de eerste controle worden alle kinderen van de klas weer gecontroleerd. Indien er weer of nog hoofdluis geconstateerd wordt gaan de vorige stappen weer in werking. Deze stappen worden zo vaak herhaald totdat het probleem is opgelost.

- Indien er behoefte aan informatie bestaat kan de school in overleg met de GGD een informatiebijeenkomst voor de ouders organiseren waarbij de GGD informatie over hoofdluis geeft.
- Als ondanks zorgvuldige behandeling hoofdluis aanwezig blijft op school, kan de leerkracht de ouders/verzorgers naar de GGD verwijzen voor advies, onderzoek of een consult.

5. Praktische tips voor het team:

- .Reinig verkleedkleden en knuffels regelmatig en gebruik ze niet in de periode met hoofdluis.
- Bewaar geen pruiken/kammen/hoeden/mutsen in de klas.
- Zorg dat de speelkussens van wasbare hoezen zijn voorzien.
- Let op bij gym/zwemlessen dat handdoeken, kleding en kammen niet uitgewisseld worden.

6. Mogelijke middelen

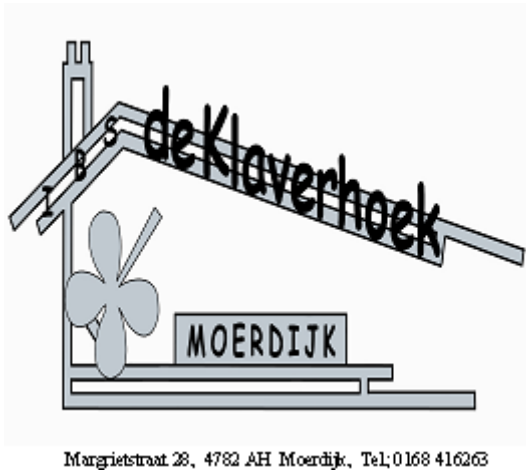
- Malathion (bijv. Prioderm), lotion, shampoo (= aanbevolen!!)
- Permetrine (bijv. Loxazol), lotion, creme
- Bioalletrine/piperonylbutoxide (bijv. PARA- Speciaal), spray
- Plastic stofkam of luizenkam; plastic handvat, plastic tanden, geschikt om luizen mee te verwijderen, niet geschikt om neten mee te verwijderen.
Nadeel: tanden verbuigen en breken gemakkelijk.
- Netenkam; metalen handvat, rij met metalen tanden van 1 cm, geschikt om neten mee te verwijderen.
- Nitcomb2; metalen handvat, dubbele rij tanden, geschikt om luizen en neten te verwijderen.
- Nisska; metalen handva, rij metalen tanden van 3,5 cm die heel dicht bij elkaar staan. Zeer geschikt om neten mee te verwijderen, niet geschikt op luizen te verwijderen. Nadeel; kammen kan pijnlijk zijn.
- plastic zakken
- azijn
- alcohol 70%
- vaseline (om netenkam mee in te smeren tegen roest)
- rolletje verbandgaas

7. Eisen waaraan de controles moeten voldoen.

1. De controles vinden in de hal plaats.
2. De controlerende ouders dragen handschoenen.
3. Er wordt niet gecontroleerd met de stofkam.
4. Als er hoofdluis gevonden wordt, wordt een andere controlerende ouder ter controle geraadpleegd.
5. Nadat er hoofdluis is gevonden worden de handschoenen weggegooid en de handen gedesinfecteerd.

Bijlage 1.

Schriftelijke informatie voor ouders waarvan de kinderen luizen hebben.

Hoe behandel je hoofdluis?

Behandeling, stap voor stap

Stap 1 Luizendodend middel

De behandeling van hoofdluis geeft het beste resultaat wanneer er zowel een luizendodend middel als een speciale kam wordt gebruikt. Bij de apotheek of drogist zijn deze luizendodende middelen en de speciale kammen te koop. Het is vooral belangrijk dat de gebruiksaanwijzing die in de verpakking bijgesloten is, goed gelezen wordt en volgens de gebruiksaanwijzing te handelen. Ondanks sommige gebruiksaanwijzingen waarin staat één keer te behandelen, adviseren wij u de behandeling op dag 8 te herhalen. De middelen dienen uit de buurt van kinderen gehouden te worden. Indien er binnen een gezin vastgesteld is dat er sprake is van een hoofdluisbesmetting dient bij alle gezinsleden gecontroleerd te worden of hij/zij besmet is. U controleert dit doormiddel van het kammen met een luizenkam. Bij het constateren van luizen start u de behandeling met een effectief geregistreerd luizenbestrijdingsmiddel. Zijn er geen luizen, controleer dan één keer per week. Kortom: Wanneer u geen luizen of levende neten aantreft hoeft u niet te behandelen!

N.B. Luizenbestrijding is het meest effectief gebleken bij het gebruik van bestrijdingsmiddelen met het bestanddeel Malathion. Let er bij zwemmende kinderen op, dat het chloor van het zwemwater dit werkzame bestanddeel onwerkzaam maakt. Kinderen die behandeld zijn met een bestrijdingsmiddel (met bestanddeel Malathion) mogen 1 week na behandeling niet zwemmen in

chloorhoudend water. Hoofdluizen en neten verdwijnen niet door de haren te wassen met een gewone shampoo!

Stap 2 Neten verwijderen? Kan wel, is niet noodzakelijk.

Na behandeling met een luizendodend middel zijn de neten wel gedood, maar het omhulsel blijft aan de haren vastzitten. De dode neten verwijdert u door: het haar nat te maken met een oplossing van azijn en water (1 deel azijn op 4 delen water), (speciale middelen om neten te verwijderen zijn bij de apotheek en/of drogist verkrijgbaar), en dan de haren lok voor lok te kammen met een luizenkam. De haren met de neten hoeven niet eruit geknipt te worden. Door het dagelijks kammen met een netenkam en azijn-water oplossing gedurende 1 week kamt u de neten er vanzelf uit. De 2e week kamt u weer met een luizenkam/stofkam.

Stap 3 Het wassen van kleding, beddengoed etc..

Beddengoed en kleding wassen op zestig graden. Kledingstukken (dus ook mutsen, sjaals, dassen, jassen, petten, etc) die niet te wassen zijn chemisch reinigen of gedurende tien dagen in een afgesloten plastic zak bewaren. Vergeet niet ook de knuffels waar de kinderen mee spelen of mee slapen in de behandeling mee te nemen.

Stap 4 Stofzuigen

Stoelen, bank, kussens, matras, bekleding van de auto, kinderzitjes, buggy etc. goed stofzuigen.

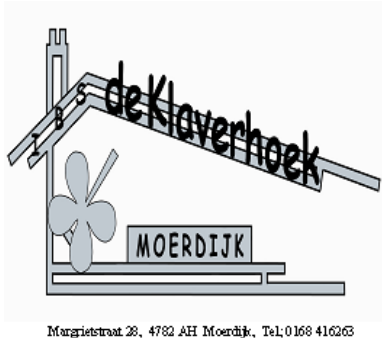
Stap 5 Kammen en borstels

Alle borstels en kammen (eventueel haarspeldjes, elastiekjes, e.d.) regelmatig schoonmaken bijvoorbeeld door ze schoon te spoelen onder een hete kraan.

Stap 6 Dagelijks kammen

Het haar van het gehele gezin kammen met een stofkam, eventueel voorzien van een gaasje. Voor een goede controle moet men de gezinsleden aan een goed verlichte tafel zetten met daarop een groot vel wit papier, witte handdoek of boven een witte wastafel (het hoofd naar voren gebogen zodat de nek goed zichtbaar is). Belangrijk is dat al deze stappen op dezelfde dag worden uitgevoerd en dat alle gezinsleden op dezelfde dag worden gecontroleerd. De stofkam moet met alcohol (70%) gereinigd worden alvorens het volgende gezinslid ermee te controleren of elk lid van het gezin krijgt een 'eigen' stofkam zodat verspreiding zoveel mogelijk wordt voorkomen. De kammen kunt u ook reinigen door ze in de afwasmachine op 60 graden te wassen of 5 minuten uit te koken.

Bijlage 2; ouderbrief.

Datum....

Aan de ouders, verzorgers,

Bij een of meerdere leerlingen is hoofdluis geconstateerd. Dit kan iedereen overkomen en is geen schande. Het is wel van belang de hoofdluis direct te behandelen om verdere verspreiding te voorkomen.

Daarom stellen wij u nu dan ook op de hoogte.

U kunt er namelijk aan meewerken om verdere verspreiding tegen te gaan, bijvoorbeeld door in uw gezin van alle gezinsleden de haren nauwkeurig op de mogelijke aanwezigheid van hoofdluis te controleren. Het beste is dat twee weken lang te doen. Ontdekt u bij uw kind of een ander gezinslid hoofdluis, dan is het belangrijk om dezelfde dag te beginnen met de behandeling.

Hoofdluizen zijn kleine, grijsachtige beestjes van ± 3 mm. Een volwassen hoofdluis is bijna zo groot als de kop van een lucifer. Neten zijn de eitjes van luizen. Meestal zijn ze wittig van kleur en ze lijken op roos. Roos zit echter los in het haar, terwijl neten aan het haar zitten vastgekleefd.

Als u hoofdluis en/of neten constateert, dan moet u het haar behandelen met een hoofdluismiddel. Dit is zonder doktersrecept te koop bij de apotheek of drogist. Leest u goed de gebruiksaanwijzing.

Het is onnodig en onverstandig om het haar met een lotion te behandelen als u geen hoofdluizen heeft gevonden.

U kunt de verspreiding van hoofdluis voorkomen door wekelijks de haren te kammen met een luizen- of netenkam.

Mocht u hoofdluis of neten ontdekt hebben bij uw kind(eren), wilt u dat dan altijd op school melden. Alleen dan kunnen wij uitbreiding tegengaan.

Het kan zijn dat alles u nog niet geheel duidelijk is, of dat u bijvoorbeeld nog twijfelt aan uw eigen controle. Aarzel niet om in die gevallen contact op te nemen met school of met de verpleegkundige van uw school.

Alvast bedankt voor uw medewerking,

Het team van de Klaverhoek.

